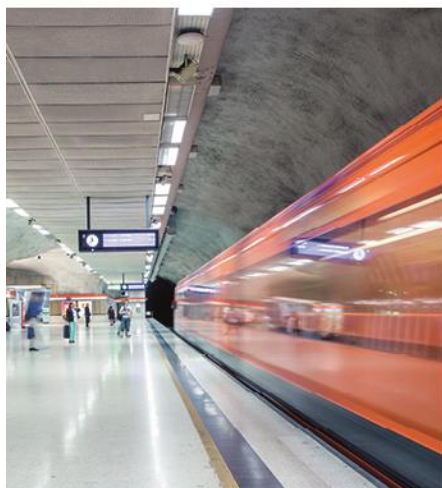
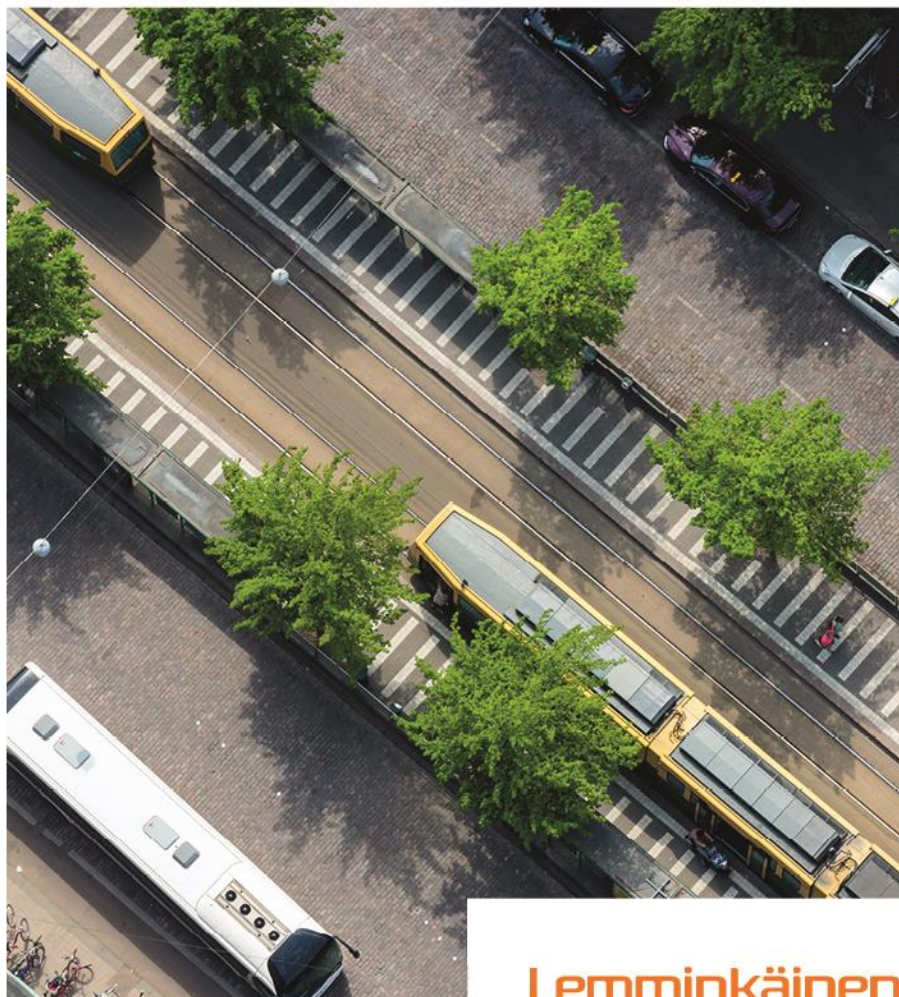

OSAVUOSIKATSAUS

1.1.–30.9.2015

Lemminkäinen

Lemminkäisen osavuosikatsaus 1.1.–30.9.2015

Heinä–syyskuu 2015 (7–9/2014)

- Saadut tilaukset olivat 312,2 milj. euroa (389,4)
- Liikevaihto oli 568,8 milj. euroa (646,4)
- Liikevoitto oli 20,9 milj. euroa (38,7), mikä oli 3,7 prosenttia (6,0) liikevaihdosta. Liikevoitto sisältää 13,2 miljoonan euron alaskirjauksen liittyen yhtiön päätökseen luopua suunnitellusta Ilmatar-hankkeesta Venäjällä.
- Katsauskauden tulos oli 12,0 milj. euroa (16,2). Jatkuvien toimintojen tulos oli 12,0 milj. euroa (16,1).
- Osakekohtainen tulos oli 0,43 euroa (0,62). Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 0,43 euroa (0,62).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 50,1 milj. euroa (80,9).
- Omavaraisuusaste katsauskauden lopussa oli 35,0 % (33,0) ja nettovelkaantumisaste 41,7 % (53,7).
- Korollinen nettovelka katsauskauden lopussa oli 154,4 milj. euroa (233,5).

Tammi–syyskuu 2015 (1–9/2014)

- Saadut tilaukset olivat 1 121,5 milj. euroa (1 404,2)
- Liikevaihto oli 1 350,5 milj. euroa (1 436,2)
- Liikevoitto oli 18,4 milj. euroa (36,2), mikä oli 1,4 prosenttia (2,5) liikevaihdosta.
- Katsauskauden tulos oli -2,7 milj. euroa (24,4). Jatkuvien toimintojen tulos oli -2,7 milj. euroa (1,2).
- Osakekohtainen tulos oli -0,48 euroa (0,81). Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli -0,48 euroa (-0,26).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 76,2 milj. euroa (-47,3).

Ohjeistus vuodelle 2015

Tulosohjeistus vuodelle 2015 pysyy ennallaan. Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2015 sen liikevaihto ei kasva vuoden 2014 tasosta (2 044,5 milj. euroa). Liikevoiton (IFRS) vuonna 2015 yhtiö odottaa paranevan vuoteen 2014 verrattuna (36,3 milj. euroa).

Avainluvut, IFRS		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	568,8	646,4	-77,6	1 350,5	1 436,2	-85,7	2 044,5
Päällystys	M€	347,4	367,4	-20,0	670,6	671,3	-0,7	907,5
Infraprojektit	M€	62,5	77,4	-14,9	187,1	212,6	-25,5	286,0
Suomen talonrakentaminen	M€	103,4	121,9	-18,5	361,7	373,0	-11,3	539,0
Venäjän toiminnot	M€	30,7	64,0	-33,3	66,8	114,1	-47,3	196,1
Muut erät	M€	24,8	15,6	9,2	64,5	65,2	-0,7	115,9
Liikevoitto	M€	20,9	38,7	-17,8	18,4	36,2	-17,8	36,3
Päällystys	M€	32,1	32,8	-0,7	20,3	27,0	-6,7	32,2
Infraprojektit	M€	3,1	4,1	-1,0	8,2	5,7	2,5	7,2
Suomen talonrakentaminen	M€	-2,3	0,3	-2,6	1,5	12,3	-10,8	9,3
Venäjän toiminnot	M€	-10,6	10,6	-21,2	-8,1	9,6	-17,7	19,7
Muut erät	M€	-1,3	-9,1	7,8	-3,5	-18,3	14,8	-32,2
Liikevoitto-%	%	3,7	6,0		1,4	2,5		1,8
Päällystys	%	9,2	8,9		3,0	4,0		3,5
Infraprojektit	%	4,9	5,3		4,4	2,7		2,5
Suomen talonrakentaminen	%	-2,2	0,2		0,4	3,3		1,7
Venäjän toiminnot	%	-34,5	16,6		-12,1	8,4		10,1
Tulos ennen veroja	M€	16,6	23,2	-6,6	2,9	6,1	-3,2	-1,7
Jatkuvien toimintojen tulos	M€	12,0	16,1	-4,1	-2,7	1,2	-3,9	-5,0
Katsauskauden tulos	M€	12,0	16,2	-4,2	-2,7	24,4	-27,1	18,1
Jatkuvien toimintojen tulos/osake	€	0,43	0,62	-0,19	-0,48	-0,26	-0,22	-0,68
Katsauskauden tulos/osake	€	0,43	0,62	-0,19	-0,48	0,81	-1,29	0,40
Liiketoiminnan rahavirta ¹⁾	M€	50,1	80,9	-30,8	76,2	-47,3	123,5	-48,4

1) 1-9/2014 ja 1-12/2014: Liiketoiminnan rahavirta sisältää asfalttikartelliin liittyviä Q1/2014 maksettuja vahingonkorvauksia 59,7 milj. euroa.

Avainluvut, IFRS		30.9.2015	30.9.2014	Muutos Q3/15 vs. Q3/14	30.6.2015 ³⁾	Muutos Q3/15 vs. Q2/15	31.12.2014
Tilaukanta, jatkuvat toiminnot	M€	1 268,5	1 910,9	-642,4	1 667,1	-398,6	1 456,1
Sidottu pääoma	M€	486,1	627,9	-141,8	547,0	-60,9	590,4
Taseen loppusumma	M€	1 235,6	1 543,7	-308,1	1 292,3	-56,7	1 257,8
Korollinen nettovelka	M€	154,4	233,5	-79,1	211,7	-57,3	213,6
Omavaraisuusaste ¹⁾	%	35,0	33,0		33,1		37,1
Nettovelkaantumisaste ²⁾	%	41,7	53,7		57,2		51,8
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk	%	9,2	-2,3		10,9		13,5

1) Omavaraisuusaste, mikäli hybridilaina käsiteltäisiin vieraana pääomana: 9/2015: 24,5 %, 9/2014: 22,5 % ja 12/2014: 24,6 %.

2) Nettovelkaantumisaste, mikäli hybridilaina käsiteltäisiin vieraana pääomana: 9/2015: 102,8 %, 9/2014: 125,5 % ja 12/2014: 128,4 %.

3) Sisältää myytäväksi luokiteltuihin omaisuuseriin kuuluvat erät.

Toimitusjohtaja Casimir Lindholmin kommentti:

"Lemminkäisen taloudellinen asema on parantunut selvästi vuoden takaisesta", toteaa toimitusjohtaja **Casimir Lindholm**. "Sidottu pääomamme on laskenut viimeisen 12 kuukauden aikana 630 miljoonasta eurosta 485 miljoonaan euroon. Olemme vähentäneet investointeja ja pienentäneet nettokäyttöpääomaamme tehostamalla laskutusta sekä myymällä ei-strategisia tontteja ja omaisuuseriä sekä pitämällä yllä hyvän asuntomyyntitason Venäjällä. Korollinen nettovelkamme laski 235 miljoonasta eurosta 155 miljoonaan euroon ensimmäisen hybridilainan osittaisesta takaisinostosta (27 milj. euroa) huolimatta. Lisäksi tammi-syyskuun kassavirtamme on merkittävästi parempi kuin vastaavana ajanjaksona viime vuonna."

"Saimme katsauskaudella päätökseen Ruotsin talonrakentamisen sekä Norjan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnan myynnit. Lisäksi päätimme luopua Ilmatar-hankkeesta Venäjällä. Päätöksemme taustalla on Venäjän liiketoimintaympäristön epävarmuus ja heikentynyt taloudellinen tilanne sekä hankkeen riskitaso Lemminkäiselle. Portfoliomme selkeyttämisellä on ollut vuonna 2015 yli 20 miljoonan negatiivinen tulosvaikutus, mikä on enemmän kuin alun perin arvioimme. Nämä toimenpiteet ovat kuitenkin linjassa strategiamme kanssa ja ne parantavat kilpailukykyämme pitkällä aikavälillä sekä mahdollistavat toimintamme keskittymisen ydinliiketoimintoihimme. Kokonaisuutena etenemme suunnitelmien mukaisesti."

"Lemminkäisen tulos kolmannella neljänneksellä jäi vertailukautta heikommaksi. Päälylystyksessä tulos oli vertailukauden tasolla. Infraprojektien tulos oli vertailukautta heikompi, mutta markkinatilanne on edelleen suotuisa. Suomen talonrakentamisen tulosta heikensi alhaisempi myytyjen asuntojen määrä. Venäjän toimintojen tulosta rasittaa 13,2 miljoonan euron alaskirjaus liittyen päätökseemme luopua suunnitteilla olleesta Ilmatar-hankkeesta. Vuonna 2014 toteutetut kiinteiden kulujen leikkaukset näkyvät muiden toimintojen tuloksessa."

"Infraprojektit sai uusia tilauksia 96 miljoonalla eurolla. Suomen talonrakentaminen allekirjoitti elokuussa sopimuksen Finavian terminaaliurakasta. Urakan arvo on yhteensä 170 miljoonaa euroa, joka näkyy vain osittain tilauskannassamme. Venäjällä emme ole käynnistäneet uusia asuntohankkeita. Tilauskannassamme on edelleen kasvattamisen varaa, ja näemme infraprojektien markkinatilanteen etenkin Ruotsissa ja Norjassa positiivisena."

Markkinatilanne

Suomessa kokonaisrakentamisen määrä laskee vuonna 2015 viime vuodesta, mutta sen odotetaan kasvavan hieman vuonna 2016. Suurten infrahankkeiden päätyminen luo epävarmuutta infrarakentamiseen. Talonrakentamisessa korjausrakentaminen kasvaa, mutta uudisrakentamisen odotetaan säilyvän nykytasolla. Päälylystysmäärät ovat kasvussa, mutta bitumin halpeneminen leikkaa liikevaihdon kasvua. Ruotsissa ja Norjassa infrarakentamista tukevat suuret väylähankkeet ja investoinnit energiatuotannon infrastruktuuriin. Venäjällä comfort-luokan asuntojen kysyntä on viime vuodesta jonkin verran laskenut. Baltian maissa infrarakentamisen kysyntä on pysynyt vakaana. (Lähteet: Rakennusteollisuus RT:n suhdannekatsaus / syksy 2015, Euroconstruct kesäkuu/2015)

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään perjantaina 30. lokakuuta klo 10.00 Lemminkäisen pääkonttorilla, osoitteessa Salmisaarenaukio 2, Helsinki. Osavuositiedotuksen esittelee Lemminkäisen toimitusjohtaja Casimir Lindholm. Osavuositiedotusta koskeva esitysmateriaali suomeksi ja englanniksi on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi/sijoittajat.

Vuoden 2015 taloudelliset tiedotteet

Vuoden 2015 julkistamisaikataulu on seuraava:

5.2.2015	Tilinpäätöstiedote 2014
29.4.2015	Osavuositiedot 1.1.–31.3.2015
29.7.2015	Osavuositiedot 1.1.–30.6.2015
30.10.2015	Osavuositiedot 1.1.–30.9.2015

LEMMINKÄINEN OYJ
Konserniviestintä

Lisätietoja:

Casimir Lindholm, toimitusjohtaja, puh. 02071 53304
Ilkka Salonen, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 02071 53304

Liiketoiminnan kehitys

Liikevaihto

Liikevaihto segmentteittäin		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Päällystys	M€	347,4	367,4	-20,0	670,6	671,3	-0,7	907,5
Infraprojektit	M€	62,5	77,4	-14,9	187,1	212,6	-25,5	286,0
Suomen talonrakentaminen	M€	103,4	121,9	-18,5	361,7	373,0	-11,3	539,0
Venäjän toiminnot	M€	30,7	64,0	-33,3	66,8	114,1	-47,3	196,1
Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit	M€	24,8	15,6	9,2	64,5	65,2	-0,7	115,9
Konserni yhteensä	M€	568,8	646,4	-77,6	1 350,5	1 436,2	-85,7	2 044,5

Heinä-syyskuu 2015 (7-9/2014)

Konsernin liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 568,8 milj. euroa (646,4). Liikevaihto jäi vertailukaudesta pienemmäksi kaikissa liiketoimintasegmenteissä. Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -23,1 milj. euroa vertailukauteen nähden. Liikevaihdosta 56 % (51) tuli Suomesta, 30 % (31) Skandinaviasta, 5 % (10) Venäjältä ja 9 % (8) muista maista.

Tammi-syyskuu 2015 (1-9/2014)

Konsernin liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 1 350,5 milj. euroa (1 436,2). Liikevaihto laski eniten Venäjällä. Liikevaihto kasvoi päällystyksessä Suomessa ja Ruotsissa, infraprojekteissa Suomessa ja Baltian maissa sekä talonrakentamisessa pääkaupunkiseudulla. Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -43,6 milj. euroa vertailukauteen nähden. Liikevaihdosta 59 % (54) tuli Suomesta, 29 % (32) Skandinaviasta, 5 % (8) Venäjältä ja 7 % (6) muista maista.

Liikevoitto

Liikevoitto segmentteittäin		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Päällystys	M€	32,1	32,8	-0,7	20,3	27,0	-6,7	32,2
Infraprojektit	M€	3,1	4,1	-1,0	8,2	5,7	2,5	7,2
Suomen talonrakentaminen	M€	-2,3	0,3	-2,6	1,5	12,3	-10,8	9,3
Venäjän toiminnot	M€	-10,6	10,6	-21,2	-8,1	9,6	-17,7	19,7
Toimialat yhteensä	M€	22,2	47,8	-25,6	21,9	54,5	-32,6	68,5
Muut toiminnot	M€	-1,3	-9,1	7,8	-3,5	-18,3	14,8	-32,2
Konserni yhteensä	M€	20,9	38,7	-17,8	18,4	36,2	-17,8	36,3

Liikevoitto-% segmentteittäin		7-9/2015	7-9/2014	1-9/2015	1-9/2014	1-12/2014
Päällystys	%	9,2	8,9	3,0	4,0	3,5
Infraprojektit	%	4,9	5,3	4,4	2,7	2,5
Suomen talonrakentaminen	%	-2,2	0,2	0,4	3,3	1,7
Venäjän toiminnot	%	-34,5	16,6	-12,1	8,4	10,1
Konserni yhteensä	%	3,7	6,0	1,4	2,5	1,8

Heinä-syyskuu 2015 (7-9/2014)

Konsernin liikevoitto laski ja oli 20,9 milj. euroa (38,7). Liikevoittoprosentti oli 3,7 (6,0). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevoittoon oli 3,4 milj. euroa vertailukauteen nähden. Kaikkien segmenttien tulokset laskivat vertailukaudesta. Päällystyksessä tulos kehittyi vertailukautta paremmin Suomessa, Ruotsissa ja Baltian maissa. Infraprojekteissa vertailukauden tulosta paransi kolmen merkittävän hankkeen valmistuminen Suomessa. Vertailukautta alempi myytyjen asuntojen määrä laski Suomen talonrakentamisen tulosta. Segmentin vertailukauden tulosta rasitti vanhan työyhteisöliittymän noin 3 milj. euron alaskirjaus. Venäjän toimintojen tulosta heikensi alaskirjaus liittyen yhtiön päätökseen luopua suunnitteilla olleesta Ilmatar-hankkeesta. Katsauskauden lopussa alaskirjauksen euromääräinen vaikutus oli 13,2 milj. euroa. Päätöksen taustalla on Venäjän liiketoimintaympäristön epävarmuus sekä hankkeen riskitaso Lemminkäiselle. Lisäksi segmentin vertailukauden tulosta paransi Aino 2 -kohteen valmistuminen.

Tammi-syyskuu 2015 (1-9/2014)

Konsernin liikevoitto oli 18,4 milj. euroa (36,2). Liikevoittoprosentti oli 1,4 (2,5). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevoittoon oli 2,9 milj. euroa vertailukauteen nähden. Päällystys-segmentin liikevoittoa heikensivät alhaisemmat volyymit Norjassa, arvonalentumiskirjaukset ydinliiketoimintoihin kuulumattomissa liiketoiminnoissa ja omaisuuserissä sekä yksittäisten projektien kateheikennykset. Infraprojektit-segmentin liikevoitto parani etenkin Suomessa. Segmentin vertailukausi sisälsi 3 milj. euron alaskirjauksen asiakkaan ajaututtua konkurssiin. Suomen talonrakentamisessa tulosta rasittivat mm. tappiolliset tonttimyyntit ja takuukorjaustöihin liittyvät varaukset, yhteensä yli 5 milj. euroa. Lisäksi Suomen talonrakentamisen vertailukauden tulosta paransi merkittävästi suuren asunto- ja toimitilahankkeen valmistuminen Helsingin Töölönlahdella. Venäjän toimintojen tulosta rasitti edellä mainittu alaskirjaus. Muiden toimintojen tulosta paransivat yhtiön kiinteisiin kuluihin kohdistuneet säästötoimenpiteet. Vastaavasti vertailukauden tulosta heikensi toimenpiteiden järjestelyihin liittyneet kertakulut.

Tilaukanta

Tilaukanta ja saadut tilaukset										
		Tilaukanta kauden lopussa			Katsauskaudella saadut tilaukset					
		30.9.2015	30.9.2014	Muutos	7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos
Päällystys	M€	314,3	411,7	-97,4	112,7	120,6	-7,9	490,1	624,3	-134,2
Infraprojektit	M€	246,3	263,5	-17,2	96,4	28,1	68,3	159,9	88,8	71,1
Suomen talonrakentaminen	M€	633,0	845,9	-212,9	95,0	221,2	-126,2	358,5	559,6	-201,1
Venäjän toiminnot	M€	74,9	213,6	-138,7	8,1	5,9	2,2	19,7	49,0	-29,3
Muut toiminnot	M€	-	176,2	-176,2	-	13,6	-13,6	93,3	82,5	10,8
Konserni yhteensä	M€	1 268,5	1 910,9	-642,4	312,2	389,4	-77,2	1 121,5	1 404,2	-282,7
-josta myymätön osuus	M€	148,0	307,8	-159,8						

Konsernin tilauskanta kauden lopussa oli 1 268,5 milj. euroa (1 910,9). Uusien tilausten määrä vuoden kolmannella neljänneksellä oli 312,2 milj. euroa (389,4) ja tammi-syyskuussa 1 121,5 milj. euroa (1 404,2).

Vaikka päällystyksen kokonaismäärät ovat viime vuotta suuremmat lähes kaikissa toimintamaissa, on bitumin hinnanlasku laskenut päällysteiden yksikköhintoja, mikä näkyy tilauskannan arvossa. Infraprojektien merkittävimmät tilaukset ovat Espoon Blominmäen jätevesipuhdistamoloulan louhintaurakka (noin 60 milj. euroa) sekä Länsi-Norjaan rakennettavat vesivoimalaitokset (noin 19 milj. euroa). Katsauskauden aikana Lemminkäinen valittiin rakentajaksi Finavian terminaaliurakkaan (yhteensä noin 170 milj. euroa), josta Suomen talonrakentamisen tilauskantaan kirjattiin vuoden kolmannella neljänneksellä ensimmäinen osaurakka (noin 9 milj. euroa). Venäjällä uusia talonrakentamisen hankkeita ei kuluva vuonna ole käynnistetty. Muiden toimintojen tilauskannan lasku johtuu Ruotsin talonrakentamisen liiketoiminnan myynnistä.

Tase, rahoitus ja rahavirta

Tase ja rahoitus		30.9.2015	30.9.2014	Muutos 9/15 vs. 9/14	30.6.2015 ³⁾	Muutos 9/15 vs. 6/15	31.12.2014
Taseen tunnusluvut							
Omavaraisuusaste ¹⁾	%	35,0	33,0		33,1		37,1
Nettovelkaantumisaste ²⁾	%	41,7	53,7		57,2		51,8
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12kk	%	9,2	-2,3		10,9		13,5
Sijoitettu pääoma	M€	672,2	868,6	-196,4	704,6	-32,4	760,3
Sidottu pääoma	M€	486,1	627,9	-141,8	547,0	-60,9	590,4
Nettokäyttöpääoma	M€	261,8	354,1	-92,3	303,8	-42,0	335,1
Rahoitusasema ja likviditeetti							
Korollinen velka	M€	301,7	433,9	-132,2	334,7	-33,0	347,8
- josta pitkäaikaista velkaa	M€	127,9	142,2	-14,3	134,5	-6,6	139,5
- josta lyhytaikaista velkaa	M€	173,8	291,7	-117,9	200,1	-26,3	208,3
Likvidit varat	M€	147,3	200,4	-53,1	122,9	24,4	134,2
Korollinen nettovelka	M€	154,4	233,5	-79,1	211,7	-57,3	213,6
Käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä	M€	185,0	185,0	-	185,0	-	185,0
Käyttämättömiä tililimiittisopimuksia	M€	12,2	31,4	-19,2	32,8	-20,6	33,2

1) Omavaraisuusaste, mikäli hybridilainat käsiteltäisiin vieraana pääomana: 9/2015: 24,5 %, 9/2014: 22,5 % ja 12/2014: 24,6 %..

2) Nettovelkaantumisaste, mikäli hybridilainat käsiteltäisiin vieraana pääomana: 9/2015: 102,8 %, 9/2014: 125,5 % ja 12/2014: 128,4 %.

3) Sisältää myytäväksi luokiteltuihin omaisuuseriin kuuluvat erät.

Taseen loppusumma 30.9.2015 oli 1 235,6 milj. euroa (1 543,7), josta oman pääoman määrä oli 370,5 milj. euroa (434,7). Oma pääoma sisältää 111,6 milj. euroa (138,4) hybridilainaa. Yhtiö toteutti vuoden toisella neljänneksellä vuonna 2012 liikkeeseen lasketun 70 miljoonan euron hybridilainan osittaisen takaisinoston ostamalla velkakirjoja takaisin käteisellä yhteensä 27,1 miljoonan euron nimellisarvosta. Jäljelle jäävä 42,9 miljoonan euron hybridilaina yhtiöllä on oikeus lunastaa takaisin maaliskuussa 2016. Vuonna 2014 liikkeeseen lasketun 70 miljoonan euron hybridilaina yhtiöllä on oikeus lunastaa takaisin maaliskuussa 2018.

Konsernin sidottu pääoma 30.9.2015 oli 486,1 milj. euroa (627,9). Muutos edellisvuoteen johtuu investointien vähentämisestä, aineellisten hyödykkeiden myynneistä sekä nettokäyttöpääoman pienenemisestä. Nettokäyttöpääoma kauden lopussa oli 261,8 milj. euroa (354,1). Nettokäyttöpääomaa pienensivät mm. Venäjän asuntomyynti, laskutuksen tehostuminen, factoringin lisääntynyt käyttö sekä muiden vaihto-omaisuuserien myynnit.

Korollinen velka kauden lopussa oli 301,7 milj. euroa (433,9) ja korollinen nettovelka 154,4 milj. euroa (233,5). Velkaa on vähennetty myymällä ydinliiketoimintaan kuulumattomia liiketoimintoja ja muita omaisuuseriä. Myös vahva kassavirta on vaikuttanut myönteisesti nettovelkaan. Pitkäaikaisen korollisen velan osuus lainasalkussa kauden lopussa oli 42 % (33).

Likvidit varat olivat 147,3 milj. euroa (200,4). Yhtiön korollisesta velasta 114,8 milj. euroa (132,1) oli projektilainoja, 99,7 milj. euroa (144,4) joukkovelkakirjalainoja, 44,9 milj. euroa (93,9) yritystodistuksia, 37,9 milj. euroa (52,9) rahoitusleasingvelkoja ja 4,5 milj. euroa (10,6) muita lainoja. Lisäksi yhtiöllä oli kauden päättyessä käyttämättä sitovia luottolimiittejä 185,0 milj. euroa (185,0) ja tililimiittisopimuksia 12,2 milj. euroa (31,4). Korollisista veloista 46 % (43) oli sidottu kiinteään korkoon.

Nettorahoituskulut laskivat ja olivat heinä-syyskuussa 4,3 milj. euroa (15,5) sekä tammi-syyskuussa 15,5 milj. euroa (30,1). Rahoituskulut olivat pienemmät kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana, koska vuoden 2014 lukuja rasittivat mm. vuoden kolmannella neljänneksellä tehty 7 miljoonan euron alaskirjaus lainasaamisesta liittyen Lemcon Networksin Amerikan liiketoimintakauppaan sekä uudelleen neuvoteltujen luottolimiittien kustannukset ja korkojohdannaisten negatiiviset arvostukset laskeneiden korkojen seurauksena. Lisäksi katsauskauden rahoituskuluja pienensivät korkokulujen lasku verrattuna vertailukauteen. Hybridilainojen korkokuluja ei kirjata tuloslaskelman rahoituskuluihin, vaan niiden vaikutus näkyy osakekohtaisen tuloksen laskennassa sekä oman pääoman muutoksessa.

Liiketoiminnan rahavirta heinä-syyskuussa oli 50,1 milj. euroa (80,9) ja tammi-syyskuussa 76,2 milj. euroa (-47,3). Tammi-syyskuun rahavirtaa vahvistivat muutokset käyttöpääomassa. Yhtiö on mm. sopeuttanut asuntotuotantoaan Venäjällä ja tehostanut laskutustaan. Vertailukauden (Q1/2014) rahavirtaan sisältyy 59,7 milj. euroa maksettuja vahingonkorvauksia asfalttikartelliin liittyen.

Liiketoimintasegmentit

Päällystys

Toimintaympäristö

Bitumin halpeneminen ja sen myötä päällysteiden yksikköhintojen lasku on lisännyt kysyntää etenkin Suomessa. Kasvukeskusten käynnissä olevat infrahankkeet ylläpitävät maarakentamisen ja kiviainestoiminnan kysyntää. Ruotsissa ja Norjassa teiden rakentamis- ja perusrakennusurakat lisäävät kaikkea infrarakentamisen kysyntää. Kilpailutilanne on kiristynyt etenkin Tanskassa ja Virossa.

Päällystys-segmentin ¹⁾ avainluvut		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	347,4	367,4	-20,0	670,6	671,3	-0,7	907,5
Liikevoitto	M€	32,1	32,8	-0,7	20,3	27,0	-6,7	32,2
%:a liikevaihdosta	%	9,2	8,9		3,0	4,0		3,5
Saadut tilaukset	M€	112,7	120,6	-7,9	490,1	624,3	-134,2	685,2
Tilaukanta ²⁾	M€	314,3	411,7	-97,4	314,3	411,7	-97,4	334,3
Liiketoimintaan sidottu pääoma ²⁾	M€	249,9	277,6	-27,7	249,9	277,6	-27,7	262,1

1) Päällystys-segmenttiin kuuluvat yhtiön päällystys- ja kiviainestoiminta Suomessa, Skandinaviassa ja Baltian maissa sekä maarakentaminen Suomessa ja Baltian maissa.

2) kauden lopussa

Heinä-syyskuu 2015 (7-9/2014)

Liikevaihto heinä-syyskuussa oli 347,4 milj. euroa (367,4). Liikevaihdosta 36 % (45) tuli Suomesta, 51 % (42) Skandinaviasta ja 13 % (13) Baltian maista. Liikevaihto laski kaikissa toimintamaissa paitsi Ruotsissa. Liikevaihdon laskuun vaikutti alhaisemman volyymin lisäksi bitumin halpenemisesta johtuva päällysteiden yksikköhintojen lasku. Liikevoitto pysyi vertailukauden tasolla ja oli 32,1 milj. euroa (32,8). Suomessa, Ruotsissa ja Baltian maissa tulos kehittyi vertailukautta paremmin. Saatujen tilausten määrä heinä-syyskuussa oli 112,7 milj. euroa (120,6). Lemminkäisen myydyin ja levitetyn asfalttimassan määrä heinä-syyskuussa oli 3,1 miljoonaa tonnia (3,2).

Tammi-syyskuu 2015 (1-9/2014)

Liikevaihto tammi-syyskuussa oli 670,6 milj. euroa (671,3). Liikevaihdosta 35 % (44) tuli Suomesta, 53 % (43) Skandinaviasta ja 12 % (13) Baltian maista. Liikevoitto oli 20,3 milj. euroa (27,0). Muutos vertailukauteen johtuu vertailukautta alhaisemmista volyymeista Norjassa, ydinliiketoimintoihin kuulumattomien liiketoimintojen ja omaisuuserien arvonalentumiskirjauksista sekä yksittäisten projektien kateheikennyksistä pääosin Suomessa. Lemminkäisen myydyin ja levitetyn asfalttimassan määrä tammi-syyskuussa oli 5,1 miljoonaa tonnia (5,0).

Infraprojektit

Toimintaympäristö

Kaupungistuminen ja investoinnit energiainfrastruktuuriin lisäävät vaativan infrarakentamisen kysyntää. Suomessa rakentamista tukevat käynnissä olevat suurhankkeet kasvukeskuksissa. Samalla urakoiden hintakilpailu on kiristynyt. Ruotsissa ja Norjassa markkinatilanne on hyvä, mikä houkuttelee rakentajia myös Pohjoismaiden ulkopuolelta. Baltian maissa markkinatilanne pysyi vakaana.

Infraprojektit-segmentin ¹⁾ avainluvut,		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	62,5	77,4	-14,9	187,1	212,6	-25,5	286,0
Liikevoitto	M€	3,1	4,1	-1,0	8,2	5,7	2,5	7,2
%:a liikevaihdosta	%	4,9	5,3		4,4	2,7		2,5
Saadut tilaukset	M€	96,4	28,1	68,3	159,9	88,8	71,1	99,2
Tilaukset ²⁾	M€	246,3	263,5	-17,2	246,3	263,5	-17,2	214,5
Liiketoimintaan sidottu pääoma ²⁾	M€	-6,8	22,6	-29,4	-6,8	22,6	-29,4	-0,9

1) Infraprojektit-segmenttiin kuuluvat kalliorakentamisen sekä pohja- ja insinöörirakentamisen liiketoiminnot Suomessa, Skandinaviassa ja Baltian maissa.

2) kauden lopussa

Heinä-syyskuu 2015 (7-9/2014)

Liikevaihto heinä-syyskuussa oli 62,5 milj. euroa (77,4). Liikevaihdosta 72 % (61) tuli Suomesta, 20 % (26) Skandinaviasta, 7 % (3) Baltian maista ja 1 % (10) muista maista. Liikevoitto oli 3,1 milj. euroa (4,1). Kannattavuus parani Ruotsin ja Baltian pohjarakentamisessa sekä Norjan kalliorakentamisessa. Vertailukauden tulosta paransi kolmen merkittävän hankkeen valmistuminen Suomessa. Saatujen tilausten määrä oli 96,4 milj. euroa (28,1), joista merkittävimmät ovat Blominmäen jätevesipuhdistamoluolan louhintatyöt (noin 60 milj. euroa) sekä kahden vesivoimalaitoksen rakentaminen Länsi-Norjaan (noin 19 milj. euroa).

Tammi-syyskuu 2015 (1-9/2014)

Liikevaihto tammi-syyskuussa oli 187,1 milj. euroa (212,6). Liikevaihdosta 76 % (55) tuli Suomesta, 17 % (39) Skandinaviasta, 4 % (3) Baltian maista ja 3 % (3) muista maista. Liikevoitto oli 8,2 milj. euroa (5,7). Kannattavuus parani tai pysyi samalla tasolla kaikissa toimintamaissa. Vertailukauden liikevoittoa heikensi noin 3 milj. euron alaskirjaus asiakkaan ajaututtua konkurssiin. Liiketoimintaan sidottu pääoma on kuluvana vuonna pysynyt negatiivisena, ja oli katsauskauden päättyessä -6,8 milj. euroa (22,6).

Suomen talonrakentaminen

Toimintaympäristö

Talonrakentamisen markkinatilanne on pysynyt vakaana, ja merkkejä merkittävästä suunnanmuutoksesta ei ole havaittavissa. Uudisrakentamisen laskua paikkaa kasvava korjausrakentaminen. Asuntotuotanto painottuu pieniin kerrostaloasuntoihin. Asuntorahastojen aktiivisuus on säilynyt korkeana, ja sijoittajamyynniä paikkaa heikentynyttä kuluttajamyynniä. Liike- ja toimitilarakentaminen etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella on vähäistä.

Suomen talonrakentaminen - segmentin avainluvut		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	103,4	121,9	-18,5	361,7	373,0	-11,3	539,0
Liikevoitto	M€	-2,3	0,3	-2,6	1,5	12,3	-10,8	9,3
%:a liikevaihdosta	%	-2,2	0,2		0,4	3,3		1,7
Saadut tilaukset	M€	95,0	221,2	-126,2	358,5	559,6	-201,1	599,0
Tilaukset ¹⁾	M€	633,0	845,9	-212,9	633,0	845,9	-212,9	687,1
Liiketoimintaan sidottu pääoma ¹⁾	M€	272,0	283,6	-11,6	272,0	283,6	-11,6	303,7

1) kauden lopussa

Heinä-syyskuu 2015 (7-9/2014)

Liikevaihto heinä-syyskuussa laski ja oli 103,4 milj. euroa (121,9). Liikevoitto oli -2,3 milj. euroa (0,3). Liikevaihtoa ja liikevoittoa laski vertailukautta alhaisempi myytyjen asuntojen määrä. Pääkaupunkiseudulla talonrakentamisen tulos oli positiivinen, jääden kuitenkin vertailukautta heikommaksi. Vertailukauden tulosta rasitti vanhan työyhteisön noin 3 milj. euron alaskirjaus. Saatujen tilausten määrä oli 95,0 milj. euroa (221,2). Katsauskauden aikana Lemminkäinen valittiin rakentajaksi Finavian terminaaliurakkaan (yhteensä noin 170 milj. euroa), josta kolmannen vuosineljänneksen tilaukseen kirjattiin ensimmäinen osurakka (noin 9 milj. euroa).

Tammi-syyskuu 2015 (1-9/2014)

Liikevaihto tammi-syyskuussa oli 361,7 milj. euroa (373,0). Pääkaupunkiseudulla liikevaihto kasvoi, kun se muualla Suomessa laski. Liikevoitto jäi vertailukaudesta ja oli 1,5 milj. euroa (12,3). Tulosta rasittivat vuoden toiselle neljännekselle kirjatut yli 5 milj. euron kuluerät, jotka muodostuivat mm. ei-strategisten tonttien myyntitappioista ja takuukorjauksiin liittyvistä varauksista. Lisäksi vertailukauden vahvaa tulosta tuki mittavan asunto- ja toimitilahankkeen valmistuminen Helsingin Töölönlahdella.

Epävarmassa taloustilanteessa omaperusteisten asuntojen aloituksia on vähennetty ja asuntomyynniä on tehostettu etenkin valmiiden asuntojen osalta. Katsauskauden lopussa valmiiden myymättömien asuntojen määrä oli vertailukautta suurempi, 304 asuntoa (180). Liiketoimintaan sidottu pääoma laski, ja oli 272,0 milj. euroa (283,6).

Vuonna 2015 omaperusteisen asuntotuotannon volyyymi jää 30 % viime vuotta pienemmäksi, ja asuntojen valmistumiset jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

Lemminkäisen asuntotuotanto (omaperusteinen ja neuvottelu-urakointi)		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Aloitukset	kpl	83	425	-342	619	1 198	-579	1 410
- joista omaperusteisia	kpl	83	371	-288	372	781	-409	979
Valmistuneet	kpl	216	186	30	743	703	40	1 363
- joista omaperusteisia	kpl	110	134	-24	504	496	8	1 088
Myydyt	kpl	136	274	-138	807	1 039	-232	1 280
- joista omaperusteisia	kpl	136	220	-84	560	622	-62	849
Sijoittajamyynnin osuus	%	3			41			47
Rakenteilla kauden lopussa	kpl	1 237	1 847	-610	1 237	1 847	-610	1 362
- joista myymättömiä ¹⁾	kpl	369	762	-393	369	762	-393	522
Valmiit myymättömät kauden lopussa	kpl	304	180	124	304	180	124	336
Tonttivarannon tasearvo kauden lopussa	M€	105,3	84,2	21,1	105,3	84,2	21,1	105,4
Kilpailu-urakoidut aloitukset	kpl	85	0	85	403	221	182	244

1) kauden lopussa

Venäjän toiminnot

Toimintaympäristö

Venäjällä toimintaympäristö on edelleen epävakaa, mutta asuntomyynti comfort-luokassa Pietarin keskustassa ei ole laskenut yhtä rajusti kuin koko markkina. Pankit ovat kiristäneet luotonantokriteerejä, mikä näkyy esimerkiksi käsittelyaikojen pidentymisenä. Päälystysten näkymät ovat säilyneet vakaana.

Venäjän toiminnot -segmentin avainluvut,		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	30,7	64,0	-33,3	66,8	114,1	-47,3	196,1
Liikevoitto	M€	-10,6	10,6	-21,2	-8,1	9,6	-17,7	19,7
%:a liikevaihdosta	%	-34,5	16,6		-12,1	8,4		10,1
Saadut tilaukset	M€	8,1	5,9	2,2	19,7	49,0	-29,3	54,9
Tilaukset ¹⁾	M€	74,9	213,6	-138,7	74,9	213,6	-138,7	86,4
Liiketoimintaan sidottu pääoma ¹⁾	M€	32,2	91,7	-59,5	32,2	91,7	-59,5	68,4

1) kauden lopussa

Heinä-syyskuu 2015 (7-9/2014)

Liikevaihto heinä-syyskuussa oli 30,7 milj. euroa (64,0) ja liikevoitto -10,6 milj. euroa (10,6). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -13,3 milj. euroa ja liikevoittoon 3,9 milj. euroa vertailukauteen nähden.

Liikevaihto laski eniten omaperusteisessa asuntotuotannossa. Liikevoittoa heikensi alaskirjaus liittyen yhtiön päätökseen luopua suunnitteilla olleesta Ilmatar-hankkeesta. Katsauskauden lopussa alaskirjauksen euromääräinen vaikutus oli 13,2 milj. euroa. Päätöksen taustalla on Venäjän liiketoimintaympäristön epävarmuus sekä hankkeen riskitaso Lemminkäiselle. Vertailukauden liikevaihtoa ja tulosta paransivat Aino 2 -kohteen valmistuminen sekä suuremmat päälystysvolyymit.

Vuoden kolmannella neljänneksellä myytiin 76 (101) omaperusteista asuntoa. Myydyistä asunnoista 71 % oli Tapiola 2 -kohteesta, jonka yhtiö arvioi valmistuvan ja tuloutuvan vuoden 2015 lopussa. Katsauskauden lopussa oli myymättä 95 (650) asuntoa, joista valmiita oli 52 % (27).

Tammi-syyskuu 2015 (1-9/2014)

Liikevaihto tammi-syyskuussa oli 66,8 milj. euroa (114,1) ja liikevoitto -8,1 milj. euroa (9,6). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -25,7 milj. euroa ja liikevoittoon 3,0 milj. euroa vertailukauteen nähden.

Liikevoittoa heikensi edellä mainittu alaskirjaus. Vertailukauden liikevoittoa paransi omaperusteinen asuntotuotanto. Tilauskanta katsauskauden lopussa oli 74,9 milj. euroa (213,6). Hyvin sujunut asuntomyynti on pienentänyt sidotun pääoman määrää, joka katsauskauden lopussa oli 32,2 milj. euroa (91,7).

Omaperusteinen asuntotuotanto, Venäjä		7-9/2015	7-9/2014	Muutos	1-9/2015	1-9/2014	Muutos	1-12/2014
Aloitukset	kpl	0	0	0	0	0	0	0
Valmistuneet	kpl	0	206	-206	0	206	-206	545
Myydyt	kpl	76	101	-25	331	292	39	520
Rakenteilla kauden lopussa	kpl	418	757	-339	418	757	-339	418
- joista myymättömiä	kpl	46	477	-431	46	477	-431	283
Valmiit myynnissä kauden lopussa	kpl	49	173	-124	49	173	-124	139

Investoinnit

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit laskivat selvästi vertailukaudesta, ja olivat 6,8 milj. euroa (30,1), mikä oli 0,5 % (2,1) yhtiön liikevaihdosta. Lemminkäisen investoinnit ovat pääosin päällystys ja infraprojektit-segmenttien korvaus- ja ympäristöinvestointeja. Yhtiö on jatkanut investointeihin liittyvän päätöksenteon kriteerien tiukentamista ja seurantaprosessien tehostamista. Investointien väheneminen on vapauttanut pääomia etenkin päällystyksessä.

Henkilöstö

Lemminkäisen palveluksessa oli katsauskauden lopussa 5 197 henkilöä (6 007) eli 810 henkilöä vähemmän kuin vuotta aiemmin samana ajankohtana. Henkilöstömäärissä näkyy vuonna 2014 käytyjen henkilöstön vähentämistä koskevien neuvottelujen ja muiden vastaavien toimenpiteiden tulokset kaikissa toimintamaissa. Suurimmat muutokset edelliseen vuosineljännekseen verrattuna johtuvat Ruotsin talonrakentamisen liiketoiminnan ja Norjan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnan myynnistä sekä Venäjän talonrakentamisen toimintojen sopeuttamisesta. Katsauskauden henkilöstöstä 1 889 (2 191) oli toimihenkilöitä ja 3 308 (3 816) oli työntekijöitä.

Henkilöstö liiketoimintasegmentteittäin, jatkuvat toiminnot		30.9.2015	30.9.2014	Muutos 9/15 vs. 9/14	30.6.2015	Muutos 9/15 vs. 6/15	31.12.2014
Päällystys	hlöä	3 187	3 291	-104	3 347	-172	2 225
Infraprojektit	hlöä	461	432	29	468	-7	439
Suomen talonrakentaminen	hlöä	958	1 105	-147	1 054	-96	1 038
Venäjän toiminnot	hlöä	464	723	-259	498	-34	635
Emoyhtiö ja muut	hlöä	127	456	-329	380	-253	411
Konserni yhteensä	hlöä	5 197	6 007	-810	5 747	-562	4 748

Henkilöstö maittain, jatkuvat toiminnot		30.9.2015	30.9.2014 ¹⁾	Muutos 9/15 vs. 9/14 ¹⁾	30.6.2015	Muutos 9/15 vs. 6/15	31.12.2014 ¹⁾
Suomi	hlöä	2 880	3 088	-208	3 073	-193	2 286
Ruotsi, Norja, Tanska	hlöä	1 054	1 341	-287	1 358	-316	635
Baltian maat	hlöä	774	829	-55	791	-17	1 155
Venäjä	hlöä	464	723	-259	498	-34	642
Muut maat	hlöä	25	26	-1	27	-2	30
Konserni yhteensä	hlöä	5 197	6 007	-810	5 747	-562	4 748

1) Vuoden 2014 luvut on oikaistu Suomen ja muiden maiden osalta.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa, ja osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 23 219 900 kappaletta. Lemminkäisellä oli katsauskauden päättyessä hallussaan 16 687 omaa osaketta.

Lemminkäisen kaikkien osakkeiden markkina-arvo 30.9.2015 oli 269,2 milj. euroa (276,1). Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi 1.1.2015 NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 9,52 euroa (15,20) ja 30.9.2015 11,60 euroa (11,90). NASDAQ OMX Helsinki Oy:n lisäksi Lemminkäisen osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Osakkeiden kokonaisvaihto tammi-syyskuussa 2015 oli yhteensä 2 160 365 kappaletta (863 802), josta 7 % (13) tuli vaihtoehtoisilta markkinapaikoilta. (Lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com>)

Yhtiöllä oli 30.9.2015 kaikkiaan 4 535 osakkeenomistajaa (4 669). Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten omistajien osuus Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänimäärästä oli 12,6 prosenttia (13,3). Yhtiön omistusosuuksien jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, suurimmat osakkeenomistajat sekä johtoryhmän ja hallituksen osakeomistukset löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/Sijoittajat/Omistajat.

Liputusilmoitukset

Lemminkäinen vastaanotti katsauskauden aikana (30.9.) kaksi liputusilmoitusta. Perinnönjaon seurauksena Olavi Pentin kuolinpesän omistus Lemminkäinen Oyj:ssä väheni 1 496 635 osakkeesta ja äänestä, eli noin 6,45 prosentista, nolnaan. Samalla perinnönjaon seurauksena Lauri Pentin omistus Lemminkäinen Oyj:n osakkeista nousi 1 161 635 osakkeeseen, mikä vastaa yli 5 prosenttia Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänistä.

Oikeudenkäynnit

Asfalttikartelliin liittyvät vahingonkorvaukset

Helsingin hovioikeus on käsitellyt Helsingin käräjäoikeuden marraskuussa 2013 ratkaisemien kanteiden valituksia. Hovioikeus ei ole vielä vahvistanut päätöksen julkistamista. Näiden lisäksi käsittelyn alkamista odottaa 21 vahingonkorvauskannetta Lemminkäistä ja muita asfalttialan yrityksiä vastaan. Käsittelyn alkamista odottavien kanteiden pääomamäärä on yhteensä noin 26 miljoonaa euroa, joista Lemminkäinen on tehnyt yhteensä 13,3 miljoonan euron kuluvarauksen. Aiheesta löytyy lisätietoa yhtiön verkkosivuilta osoitteessa <http://www.lemminkainen.fi/Lemminkainen/Sijoittajat/Lemminkainen-sijoituskohteena/Asfalttikartelliasia/>.

Kierrätysasfaltin käyttömääriin liittyvät kiintiöt

Kierrätysasfaltin käyttömääriin liittyvien ympäristörikkomussyytteiden osalta ei ole tapahtunut muutoksia edellisen, 29.7.2015 julkistetun osavuositiedotuksen jälkeen. Tuusulan käräjäoikeus antoi 11.6.2015 vapauttavan päätöksen Lemminkäistä ja sen kahta työntekijää vastaan nostetussa ympäristörikkomussyytteessä, joka liittyi yhtiön Sammonmäen asfalttiaseman ympäristöluvissa määritettyihin kiintiöihin kierrätysasfaltin käyttömääristä asfalttimassan tuotannossa. Syyttäjät vaati Lemminkäiseltä rikosyhödyn menettämisenä 3,4 milj. euroa sekä yhteisösakkona vähintään 120 000 euroa.

Käräjäoikeus katsoi, että Lemminkäinen tai sen kaksi työntekijää eivät ole syyllistyneet ympäristörikkomukseen. Syyttäjät ja ELY-keskus ovat valittaneet päätöksestä. Asian käsittely jatkuu seuraavaksi hovioikeudessa.

Kierrätysasfaltin murskaaminen uuden asfaltin raaka-aineeksi on ympäristöä säästävä käytäntö. Se pienentää tuotannon ympäristöhaittoja verrattuna neitseellisistä raaka-aineista valmistettuun asfalttiin. Laadultaan kierrätysasfalttia sisältävä asfalttimassa on yhtä hyvää kuin neitseellisistä raaka-aineista tehty asfalttimassa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lemminkäiselle riskienhallinta on olennainen osa liiketoimintaa. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttaminen parhaalla mahdollisella tuloksella, sekä turvata toiminta myös muuttuvissa olosuhteissa. Lemminkäisen riskienhallinta perustuu hallituksen hyväksymään riskienhallintapolitiikkaan.

Globaalin talouden ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus saattaa vaikuttaa haitallisesti Lemminkäisen toimintaan, tulokseen, taloudelliseen asemaan ja pääoman lähteisiin. Etenkin Suomessa Lemminkäisen liiketoiminta on riippuvainen uudisrakentamisen sykleistä. Yhtiö hallinnoi tämän tyyppisiä riskejä rakenteellisesti hajauttamalla liiketoimintaansa Skandinaviaan, Baltian maihin ja Venäjälle. Infran projektirakentamisessa voi tapahtua ennakoitua suurempaa positiivista tai negatiivista muutosta johtuen yksittäisistä suhteellisen suurista tarjottavista hankkeista.

Venäjällä heikentynyt taloustilanne, ruplan kurssivaihtelut ja pitkittynyt poliittinen epävarmuus tai EU:n ja Venäjän välisten pakotteiden merkittävä kärjistyminen voivat vaikuttaa negatiivisesti Lemminkäisen liiketoimintaan. Lisäksi Venäjän poliittinen kulttuuri, lainsäädäntö ja sen tulkinta ja viranomaiskäytännöt verrattuna Suomeen sekä oikeusjärjestelmän, hallintomenettelyjen ja lainvalvonnan mekanismien tulkinnan epävarmuus ja muutokset voivat aiheuttaa Lemminkäiselle merkittäviä riskejä. Lemminkäinen ei esimerkiksi voi sulkea pois mahdollisuutta, että jokin edellä mainittu riski toteutuessaan estää Tapiola 2 -asuinrakennuksen tuloutuksen vuoden 2015 loppuun mennessä. Lemminkäinen on tehostanut asuntomyyntiään sekä pidättäytyy hankkeista, jotka kasvattaisivat yhtiön kokonaisriskitasoa liian korkeaksi.

Omaperusteisiin asunto- ja toimitilarakennusprojekteihin liittyy myynti- ja hintariskejä, sillä näissä hankkeissa Lemminkäinen vastaa koko toteutuksesta tonttien hankinnasta alkaen. Yhtiön tavoitteena on hallita ja seurata aktiivisesti riskiä, joka liittyy valmiiden myymättömien asuntojen ja muiden omaisuuserien sitomaan pääomaan. Lemminkäinen huomioi markkinamuutokset ja -riskit arvioidessaan uusien omaperusteisten kohteiden aloituksia. Yhtiö aloittaa uusia asuntokohteita vain, jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Vaadittu varausaste vaihtelee alueittain. Valmiiden myymättömien asuntojen määrä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä. Omaperusteiset toimitilakohteet myydään tavallisesti kiinteistösjoihtajille rakennusprojektin alkuvaiheessa, mikä pienentää niihin liittyvää myyntiriskiä.

Lemminkäisen liiketoiminnan tulos riippuu onnistuneesta lupa-, sopimus- ja projektinhallinnasta, johon sisältyy esimerkiksi riskejä liittyen projektien hinnoitteluun, resurssien tehokkaaseen käyttöön, projektien suunnitteluun ja aikataulutukseen, kykyyn hankkia raaka-aineet kilpailukykyiseen hintaan, kustannusten hallintaan, asianmukaiseen muutosten hallintaan sekä tehokkaaseen ja oikea-aikaiseen korvausvaateiden käsittelyyn. Lisäksi projekteihin liittyvät oikeudenkäynnit saattavat vaikuttaa negatiivisesti yhtiön taloudelliseen tulokseen. Yhtiö kehittää jatkuvasti sopimusosaaamistaan sekä projektinhallintakäytäntöjään tarjous- ja toteutusvaiheessa. Projektiseurannan järjestelmiä ja ohjauksalleja uusitaan, ja työntekijöiden osaamisen kehittämiseen on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota.

Raaka-aineiden hinnanvaihtelulla voi olla tulosvaikutuksia. Lemminkäisen suurin yksittäinen hankittava raaka-aine on bitumi, jonka hinta riippuu öljyn maailmanmarkkinahinnasta. Lemminkäinen hallinnoi bitumin hintariskiä sopimusehdoilla ja öljyjohdannaisilla. Tämän lisäksi, yllättävät muutokset säätötilassa ja suhdannevaihtelut voivat aiheuttaa vaihtelua tulonmuodostukseen.

Lemminkäinen altistuu toiminnassaan rahoitusriskeille sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiselle. Rahoitusriskien hallinta perustuu yhtiön rahoituspolitiikkaan, joka määrittää rahoitusriskien hallinnan ja rahoituksen toimintaperiaatteet ja vastuunjaot. Liiketoiminnan valuuttakurssiriskejä pyritään suojaamaan ensisijaisesti operatiivisin keinoin. Tarvittaessa transaktioriskejä suojataan valuuttalainojen ja -johdannaisten avulla. Vuonna 2014

Lemminkäisen liikevaihdosta noin 40 % muodostui muissa toiminnallisissa valuutoissa kuin euroissa, joista keskeisimmät ovat Venäjän rupla sekä Norjan, Ruotsin ja Tanskan kruunut. Yhtiö ei suojaa translaatoriskiä. Suurin osa Lemminkäisen oman pääoman muuntoerosta kohdistuu Venäjän liiketoimintoihin.

Lisätietoa Lemminkäisen riskeistä ja tarkempi kuvaus riskienhallinnasta löytyy yhtiön verkkosivuilta. Taloudellisista riskeistä on lisäksi annettu tarkempi selvitys vuositilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät

Suomessa kokonaisrakentamisen määrän odotetaan supistuvan prosentin verran vuonna 2015, mutta kasvavan hieman vuonna 2016. Talonrakentamisessa korjausrakentaminen jatkaa vakaata kasvuaan, mutta uudisrakentaminen laskee. Asuntojen kysyntä painottuu edelleen kasvukeskusten pieniin asuntoihin. Yksityiset asuntorahastot ostavat ison osan uudistuotannosta.

Infrarakentamista tukevat useat käynnissä ja suunnitteilla olevat suurhankkeet, mutta pidemmällä aikavälillä suurten hankkeiden päätyminen lisää epävarmuutta. Suomen valtion hallituksen suunnittelemat panostukset perusväylänpitoon lisäävät etenkin päällystysten kysyntää lähivuosina. Infrarakentamisen kokonaismäärän kasvua rajoittavat kuitenkin valtion ja kuntien rahoitusvaje sekä uudistalonrakentamisen supistuminen.

Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa on käynnissä valtion monivuotiset liikenneinfran kehitysohjelmat. Maat panostavat myös energiantuotannon kehittämiseen ja uusimiseen. Kasvukeskusten ympärille on suunnitteilla mittavia väylä- ja ratahankkeita, mikä lisää infrarakentamisen kysyntää etenkin Ruotsissa.

Venäjällä markkinatilanne pysynee epävarmana, vaikka ruplan ja öljyn hinnan heilahtelut ovat vähitellen tasaantuneet. Asuntojen kysyntä on laskenut viime vuodesta. Inflaation nousu heikentää edelleen kuluttajien ostovoimaa. Venäjän valtio pyrkii pitämään asuntojen kysyntää yllä subventoimalla kuluttajien asuntoluottoja. Infrarakentamisen markkinatilanteeseen ei odoteta kuluvaan vuonna suuria muutoksia.

Baltian maissa infrarakentamisen määrän arvioidaan vuonna 2015 laskevan, mutta kääntyvän kasvuun jälleen vuonna 2016. Rail Baltica -rautatiehankkeen käynnistyminen lisäisi infrarakentamisen kysyntää kaikissa Baltian maissa.

Ohjeistus vuodelle 2015

Tulosohjeistus vuodelle 2015 pysyy ennallaan. Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2015 sen liikevaihto ei kasva vuoden 2014 tasosta (2 044,5 milj. euroa). Liikevoiton (IFRS) vuonna 2015 yhtiö odottaa paranevan vuoteen 2014 verrattuna (36,3 milj. euroa).

Helsingissä, 30. päivänä lokakuuta 2015

LEMMINKÄINEN OYJ
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUKSEN TAULUKKO-OSA

Laatimisperusta

Tämän osavuositarkastuksen taulukko-osa esitetään suppeana, joten tarkastuksen laadinnassa ei ole sovellettu kaikkia IAS 34 Osavuositarkastus -standardin vaatimuksia. Tiivistettyä osavuositarkastusta tulee lukea yhdessä vuoden 2014 tilinpäätöksen kanssa, joka on laadittu IFRS-standardien mukaisesti. Osavuositarkastuksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Laskennalliset verosaamiset

Yhtiö arvioi säännöllisesti laskennallisten verosaamistensa realisoitavuutta ja on edellisen kauden lopun mukaisesti kirjannut laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista määrään, jonka se arvioi tulosennusteidensa perusteella olevan hyödynnettävissä tulevaisuudessa. Yhtiöllä oli 30.9.2015 laskennallista verosaamista yhteensä 44,6 miljoonaa euroa, joka muodostui pääasiassa verotuksellisista tappioista Suomessa ja Norjassa. Yhtiö katsoo, että pääosa aiempina vuosina syntyneistä tappioista johtui tunnistetuista syistä, joiden uusiutuminen on epätodennäköistä. Suuri osa Suomen verotuksellisista tappioista johtuu käräjäoikeuden vuonna 2013 määräämistä vahingonkorvauksista asfalttikartelliin liittyen, jonka seurauksena pääosa Suomen verotappioista vanhenee vuonna 2023. Norjan verotappioilla ei ole vanhenemisaikaa.

Arvioiden käyttö

Tätä tilinpäätöstä laadittaessa johto on joutunut tekemään arvioita ja oletuksia sekä tekemään harkintaan perustuvia päätöksiä, jotka vaikuttava tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamiseen sekä raportoitujen varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määrään. Toteutuvat tulokset voivat poiketa näistä arvioista.

Tämän tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt merkittävät yhtiön laadintaperiaatteisiin liittyvät johdon arviot sekä arvioiden epävarmuutta aiheuttavat tekijät olivat samat kuin vuoden 2014 tilinpäätöstä laadittaessa.

Laadintaperiaatteet

Tämän tilinpäätöksen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä, huomioiden alempana esitetyt muutokset.

Toimintasegmentit

Yhtiö muutti raportointirakennettaan 1.1.2015. Aiempi infrarakentaminen-toimintasegmentti jaettiin kahteen uuteen segmenttiin. Päällystys-, kiviaines- ja maarakennusliiketoiminta siirtyivät uuteen päällystys-segmenttiin. Pohja-, insinööri- ja kalliorakentaminen muodostavat uuden infraprojektit-segmentin. Yhtiön toimintasegmentit 1.1.2015 alkaen ovat:

- päällystys,
- infraprojektit,
- Suomen talonrakentaminen ja
- Venäjän toiminnot.

Konsernin muissa toiminnoissa raportoidaan konsernin emoyhtiö sekä muita segmenteille kohdistamattomia toimintoja ja omaisuuseriä, mm. Ruotsin talonrakentaminen, kiinteistövuokraustoimintaa harjoittava osakkuusyhtiö Finavo Oy sekä yksittäisiä tontteja tai maa-alueita hallinnoivia yhtiöitä pääosin Suomen ulkopuolelta.

Lisäksi yhtiö on muuttanut raportoitavien segmenttitietojen laadintaperiaatteita 1.1.2015 alkaen. Jatkossa yhtiö raportoi konsernin ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle konsernin ja kunkin segmentin sidotun pääoman. Yhtiön raportoima sidottu pääoma muodostuu aineellisista hyödykkeistä, liikearvosta, muista aineettomista hyödykkeistä sekä nettokäyttöpääomasta. Segmentteille allokoitua nettokäyttöpääomassa ei kuitenkaan raportoida henkilöstökulujaksotuksia, korkojaksotuksia, johdannaisiin liittyviä jaksotuksia eikä välittömien ja välillisten verojen jaksotuksia. Nämä esitetään erikseen segmenteille kohdistamattomina erinä.

Vuonna 2015 voimaan tulleet uudet standardit, tulkinnat ja IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset

Millään 1.1.2015 alkaneella tilikaudella yhtiön käyttöönottamalla IFRS-standardilla, IFRIC-tulkinnalla tai IFRS-standardeihin tehdyllä vuosittaisella parannuksella ei ole olennaista vaikutusta yhtiön konsernitilinpäätökseen.

Myöhemmin voimaan tulevat yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta 1.1.2015 alkaneen tilikauden jälkeen, eikä niitä ole sovellettu tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Niistä vain seuraavalla saattaa olla olennainen vaikutus konsernitilinpäätökseen:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi julkaistiin vuoden 2014 toukokuussa. Standardin voimaantuloajankohta on 1.1.2018 tai sen jälkeen alkava tilikausi. Standardin aikaisempi soveltaminen on sallittua. Standardin voimaantulo EU-alueella vaatii EU:n hyväksynnän, jonka jälkeen sen soveltaminen on sallittua. Standardi määrittää miten ja milloin tuotot sopimuksista asiakkaiden kanssa tulee kirjata. Yhtiö selvittää standardin vaikutuksia yhtiön konsernitilinpäätökseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi julkaistiin vuoden 2014 heinäkuussa ja se tulee voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. Standardin voimaantulo EU-alueella vaatii EU:n hyväksynnän. Standardi vaikuttaa muun muassa rahoitusinstrumenttien luottotappioiden kirjaamiseen. Luottotappiot kirjataan standardin mukaan odotettuihin tappioihin perustuen, mikä aikaistaa luottotappiokirjauksia. Lisäksi standardi vaikuttaa rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun ja arvostamiseen, mutta tällä ei ole olennaista vaikutusta yhtiön konsernitilinpäätökseen.

Millään muulla julkaistulla, muttei vielä voimassa olevalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätös ja liitetiedot

- 1) Konsernin tuloslaskelma
- 2) Konsernin laaja tuloslaskelma
- 3) Konsernitase
- 4) Konsernin rahavirtalaskelma
- 5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 6) Toiminnan kausiluonteisuus
- 7) Tilikauden poikkeukselliset tapahtumat
- 8) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
- 9) Segmentti-informaatio
- 10) Tunnusluvut
- 11) Lopetetut toiminnot
- 12) Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot
- 13) Vakuudet ja vastuusitoumukset
- 14) Ehdolliset varat ja velat

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

	7-9/ 2015	7-9/ 2014	1-9/ 2015	1-9/ 2014	1-12/ 2014
Milj. euroa					
Liikevaihto	568,8	646,4	1 350,5	1 436,2	2 044,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,4	3,4	6,0	10,4	18,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-0,2	6,1	-2,6	103,5	14,5
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,1	0,1	1,2	1,4
Aineiden ja palveluiden käyttö	417,9	466,4	987,0	1 124,2	1 477,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	83,9	94,4	218,4	248,3	337,0
Poistot	13,0	16,0	28,8	33,3	43,2
Arvon alentumiset					1,3
Liiketoiminnan muut kulut	34,6	40,8	102,3	109,3	184,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1,3	0,2	0,8	0,1	0,5
Liikevoitto	20,9	38,7	18,4	36,2	36,3
Rahoituskulut	14,0	20,4	43,0	46,4	79,2
Rahoitustuotot	9,8	4,9	27,5	16,2	41,3
Tulos ennen veroja	16,6	23,2	2,9	6,1	-1,7
Tuloverot	-4,6	-7,1	-5,6	-4,9	-3,3
Jatkuvien toimintojen tulos	12,0	16,1	-2,7	1,2	-5,0
Tulos lopetetuista toiminnoista		0,1		23,3	23,1
Tilikauden tulos	12,0	16,2	-2,7	24,4	18,1
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	12,0	16,1	-2,5	24,4	18,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,1	-0,2	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista, euroa	0,43	0,62	-0,48	-0,26	-0,68
Lopetetuista toiminnoista, euroa		0,00		1,07	1,08
Tilikauden tuloksesta, euroa	0,43	0,62	-0,48	0,81	0,40
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista, euroa	0,43	0,61	-0,48	-0,26	-0,68
Lopetetuista toiminnoista, euroa		0,00		1,07	1,08
Tilikauden tuloksesta, euroa	0,43	0,62	-0,48	0,81	0,40

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	1-9/ 2015	1-9/ 2014	1-12/ 2014
Tilikauden tulos	-2,7	24,4	18,1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Eläkevelvoitteet	0,0	-0,1	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot	-1,3	-2,8	-18,6
Rahavirran suojaus		0,1	0,1
Myytävässä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		0,0	
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-1,3	-2,8	-18,5
Tilikauden laaja tulos	-4,0	21,6	-0,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	-4,1	21,6	-0,3
Määräysvallattomille omistajille	0,2	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvan laajan tuloksen jakautuminen			
Jatkuvat toiminnot	-4,1	-1,6	-23,5
Lopetetut toiminnot		23,3	23,1

3) KONSERNITASE

Milj. euroa	9/2015	9/2014	12/2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	155,0	193,0	181,2
Liikearvot	53,3	55,3	53,8
Muut aineettomat hyödykkeet	15,9	25,5	20,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4,2	8,6	6,9
Myytävässä olevat rahoitusvarat	2,8	3,5	3,2
Laskennallinen verosaaminen	44,6	46,8	42,0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,5	1,6	0,5
Yhteensä	276,4	334,4	307,9
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	477,2	586,2	524,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	332,9	420,1	290,0

Tuloverosaamiset	1,9	2,7	1,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat		93,9	25,1
Rahavarat	147,3	106,5	109,1
Yhteensä	959,3	1 209,4	949,9
Varat yhteensä	1 235,6	1 543,7	1 257,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	34,0	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,7	5,7	5,7
Arvonmuutosrahasto		0,0	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	91,4	91,5	91,4
Oman pääoman ehtoiset lainat	111,6	138,4	138,4
Muuntoerot	-23,0	-6,0	-21,7
Edellisten tilikausien voitto	153,3	146,5	146,4
Tilikauden tulos	-2,5	24,4	18,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	370,6	434,5	412,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	-0,1	0,2	0,1
Oma pääoma yhteensä	370,5	434,7	412,5
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	127,9	142,2	139,5
Laskennalliset verovelat	12,6	16,3	15,6
Eläkevelvoitteet	0,6	1,0	0,6
Varaukset	28,3	20,4	27,5
Muut velat	0,1	2,9	0,8
Yhteensä	169,5	182,8	183,9
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	173,8	291,7	208,3
Varaukset	13,3	8,7	11,1
Saadut ennakot	177,7	225,5	145,4
Ostovelat ja muut velat	325,1	394,2	295,5
Tuloverovelat	5,7	6,2	1,1
Yhteensä	695,6	926,2	661,4
Velat yhteensä	865,1	1 109,0	845,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 235,6	1 543,7	1 257,8

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-9/	1-9/	1-12/
Sisältää lopetetut toiminnot	2015	2014	2014
Tulos ennen veroja	2,9	29,3	21,6
Poistot ja arvonalentumiset	28,8	33,5	44,7
Muut oikaisut	37,7	5,7	14,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	69,4	68,6	80,8
Käyttöpääoman muutos	42,1	-85,0	-92,8
Rahoituserät	-31,3	-28,9	-34,7
Maksetut välittömät verot	-4,0	-2,0	-1,7
Liiketoiminnan rahavirta	76,2	-47,3	-48,4
Investoinneista saadut rahavirrat	37,6	99,9	174,4
Investoinneista suoritettavat rahavirrat	-12,9	-118,9	-123,9
Investointien rahavirta	24,7	-19,0	50,5
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,1	-1,0	-0,6
Lainojen nostot	36,6	465,1	500,3
Lainojen takaisinmaksut	-99,0	-439,1	-539,9
Oman pääoman ehtoinen laina		69,3	69,3
Maksetut osingot		-0,1	-0,1
Osakeanti		29,3	29,3
Transaktiokulut osakeannista		-1,9	-2,0
Rahoituksen rahavirta	-62,4	121,5	56,4
Rahavarojen muutos	38,5	55,2	58,5
Rahavarat kauden alussa	109,1	51,1	51,1
Rahavarojen muuntoero	-0,3	0,2	-0,5
Rahavarat kauden lopussa	147,3	106,5	109,1

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- A = Osakepääoma
- B = Ylikurssirahasto
- C = Suojausrahasto
- D = Arvonmuutosrahasto
- E = Sijoitetun vapaan pääoman rahasto
- F = Oman pääoman ehtoinen laina
- G = Muuntoerot
- H = Kertyneet voittovarot
- I = Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma
- J = Määräysvallattomien omistajien osuus
- K = Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Oma pääoma 1.1.2014	34,0	5,7	-0,1		63,8	69,1	-3,1	154,1	323,5	0,6	324,0
Tilikauden tulos								24,4	24,4	0,0	24,4
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi											
Eläkeveloitteet								-0,1	-0,1		-0,1
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi											
Muuntoerot							-2,8		-2,8		-2,8
Rahavirran suojaus			0,1						0,1		0,1
Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0					0,0		0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,1	0,0			-2,8	24,4	21,6	0,0	21,6
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta								0,3	0,3		0,3
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos										-0,4	-0,4
Yhtiön palauttamat osakkeet, määräysvallattoman osuuden lunastus osakevaihdolla vuonna 2010								0,4	0,4		0,4
Osakeanti					29,3				29,3		29,3
Transaktiokulut osakeannista					-1,5				-1,5		-1,5
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot								-8,3	-8,3		-8,3
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					27,7			-7,6	20,2	-0,4	19,8
Oman pääoman ehtoiset lainat						69,3			69,3		69,3
Oma pääoma 30.9.2014	34,0	5,7		0,0	91,5	138,4	-6,0	170,9	434,5	0,2	434,7
Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Oma pääoma 1.1.2014	34,0	5,7	-0,1		63,8	69,1	-3,1	154,1	323,5	0,6	324,0
Tilikauden tulos								18,2	18,2	0,0	18,1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi											
Eläkeveloitteet								0,0	0,0		0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi											
Muuntoerot							-18,6		-18,6		-18,6
Rahavirran suojaus			0,1						0,1		0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,1				-18,6	18,2	-0,3	0,0	-0,4
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta								0,2	0,2		0,2
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos										-0,4	-0,4
Yhtiön palauttamat osakkeet, määräysvallattoman osuuden lunastus osakevaihdolla vuonna 2010								0,4	0,4		0,4
Osakeanti					29,3				29,3		29,3
Transaktiokulut osakeannista					-1,6				-1,6		-1,6
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot								-8,3	-8,3		-8,3
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					27,7			-7,7	20,0	-0,4	19,6

Oman pääoman ehtoiset lainat							69,3		69,3		69,3	
Oma pääoma 31.12.2014	34,0	5,7			91,4	138,4	-21,7	164,5	412,4	0,1	412,5	
Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
Oma pääoma 1.1.2015	34,0	5,7			91,4	138,4	-21,7	164,5	412,4	0,1	412,5	
Tilikauden tulos								-2,5	-2,5	-0,2	-2,7	
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi												
Eläkevelvoitteet								0,0	0,0		0,0	
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi												
Muuntoerot								-1,3	-1,3	0,0	-1,3	
Tilikauden laaja tulos yhteensä								-1,3	-2,5	-3,8	-0,2	-4,0
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos										-0,1	-0,1	
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot ja kulut								-11,2	-11,2		-11,2	
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä								-11,2	-11,2	-0,1	-11,3	
Oman pääoman ehtoiset lainat								-26,7	-26,7		-26,7	
Oma pääoma 30.9.2015	34,0	5,7			91,4	111,6	-23,0	150,8	370,6	-0,1	370,5	

6) TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

Yhtiön tiettyjen liiketoimintojen luonteeseen kuuluva kausiluonteisuus vaikuttaa yhtiön tuloksen ajoittumiseen sekä sen määrään.

Päällystys-segmenttiin kuuluvien päällystys- ja kiviainesyksikön työkaudet sekä tuotot ajoittuvat pääosin toiselle ja kolmannelle vuosineljännekselle. Lisäksi sääolosuhteet vaikuttavat kyseisten toimintojen työkausien pituuteen, mikä myös omalta osaltaan vaikuttaa yhtiön tuloksen määrään sekä ajoittumiseen. Infraprojektit-segmenttiin kuuluvassa pohjarakentamisessa saattaa lisäksi esiintyä pientä kausivaihtelua johtuen talonrakentamisen ajoituksesta.

Omaperusteiset talonrakennusprojektit aiheuttavat yhtiön tulokseen kausittaista vaihtelua, sillä tuotto niistä kirjataan myyntiasteen mukaisesti vasta projektin valmistuttua. Yhtiö pyrkii tasoittamaan kausivaihtelua käynnistämällä omaperusteisia kohteita tasaisesti vuoden aikana, jolloin kohteet myös valmistuvat ja tuotot niistä kirjataan mahdollisimman tasaisesti ympäri vuoden.

7) TILIKAUDEN POIKKEUKSELLISET TAPAHTUMAT

Yhtiö ilmoitti 31.3.2015 luopuvansa rakennuttajan roolista yhdessä Lipsanen & Co. Groupin kanssa suunnitellaolleesta Ilmatar-asuntokehityksestä. Neuvottelut hankkeen muista toteutusvaihtoehdoista saatiin päätökseen vuoden kolmannen neljänneksen aikana. Osapuolet sopivat, että Lemminkäinen luopuu kokonaan osuudestaan hankkeesta. Hankkeesta luopumisen yhteydessä Lemminkäinen teki vuoden 2015 kolmannen vuosineljänneksen tulokseen 13,2 miljoonan euron alaskirjauksen vaihto-omaisuudesta.

8) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	7-9/	4-6/	1-3/	10-12/	7-9/
Milj. euroa	2015	2015	2015	2014	2014
Liikevaihto	568,8	492,1	289,6	608,3	646,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,4	2,5	3,1	7,9	3,4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-0,2	-10,5	8,1	-89,0	6,1
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1
Aineiden ja palveluiden käyttö	417,9	335,2	233,9	353,3	466,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	83,9	79,6	54,8	88,6	94,4
Poistot	13,0	10,6	5,2	9,9	16,0
Arvon alentumiset				1,3	
Liiketoiminnan muut kulut	34,6	43,5	24,2	74,6	40,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1,3	0,3	-0,8	0,4	0,2
Liikevoitto	20,9	15,6	-18,1	0,1	38,7
Rahoituskulut	14,0	15,7	13,3	32,8	20,4
Rahoitustuotot	9,8	10,2	7,6	25,0	4,9
Tulos ennen veroja	16,6	10,2	-23,8	-7,7	23,2
Tuloverot	-4,6	-5,2	4,2	1,5	-7,1
Jatkuvien toimintojen tulos	12,0	5,0	-19,6	-6,2	16,1
Tulos lopetetuista toiminnoista				-0,1	0,1
Tilikauden tulos	12,0	5,0	-19,6	-6,3	16,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	12,0	5,1	-19,6	-6,3	16,1
Määräysvallattomille omistajille	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	0,43	0,05	-0,96	-0,41	0,62
Lopetetuista toiminnoista				-0,01	0,00
Tilikauden tuloksesta	0,43	0,05	-0,96	-0,42	0,62
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	0,43	0,05	-0,96	-0,41	0,61
Lopetetuista toiminnoista				-0,01	0,00
Tilikauden tuloksesta	0,43	0,05	-0,96	-0,42	0,62

9) SEGMENTTI-INFORMAATIO

	7-9/	4-6/	1-3/	10-12/	7-9/	1-9/	1-9/	1-12/
Milj. euroa	2015	2015	2015	2014	2014	2015	2014	2014
Liikevaihto, konserni	568,8	492,1	289,6	608,3	646,4	1 350,5	1 436,2	2 044,5
Päällystys	347,4	258,8	64,4	236,2	367,4	670,6	671,3	907,5
Infraprojektit	62,5	65,7	58,9	73,4	77,4	187,1	212,6	286,0
Suomen talonrakentaminen	103,4	127,0	131,3	165,9	121,9	361,7	373,0	539,0
Venäjän toiminnot	30,7	17,4	18,6	82,0	64,0	66,8	114,1	196,1
Muut toiminnot	33,5	43,5	22,3	70,3	32,3	99,3	108,9	179,2
Konsernieliminointi	-8,7	-20,2	-5,9	-19,6	-16,7	-34,8	-43,7	-63,3
Poistot ja arvonalentumiset, konserni	13,0	10,6	5,2	11,2	16,0	28,8	33,3	44,4
Päällystys	9,9	7,4	2,3	7,5	11,7	19,5	22,5	30,0
Infraprojektit	1,3	1,3	1,4	1,6	1,6	4,0	4,7	6,3
Suomen talonrakentaminen	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Venäjän toiminnot	0,4	0,4	0,3	0,5	0,6	1,1	1,4	1,9
Muut toiminnot	1,4	1,5	1,1	1,6	1,9	4,0	4,5	6,1
Liikevoitto, konserni	20,9	15,6	-18,1	0,1	38,7	18,4	36,2	36,3
Päällystys	32,1	15,2	-27,0	5,2	32,8	20,3	27,0	32,2
Infraprojektit	3,1	4,3	0,8	1,5	4,1	8,2	5,7	7,2
Suomen talonrakentaminen	-2,3	-3,4	7,3	-2,9	0,3	1,5	12,3	9,3
Venäjän toiminnot	-10,6	1,4	1,1	10,2	10,6	-8,1	9,6	19,7
Muut toiminnot	-1,3	-1,9	-0,3	-13,9	-9,1	-3,5	-18,3	-32,2
Liikevoittoprosentti, konserni, %	3,7	3,2	-6,2	0,0	6,0	1,4	2,5	1,8
Päällystys	9,2	5,9	-41,8	2,2	8,9	3,0	4,0	3,5
Infraprojektit	4,9	6,6	1,3	2,1	5,3	4,4	2,7	2,5
Suomen talonrakentaminen	-2,2	-2,7	5,5	-1,8	0,2	0,4	3,3	1,7
Venäjän toiminnot	-34,5	8,1	6,0	12,4	16,6	-12,1	8,4	10,1

SIDOTTU PÄÄOMA						
Milj. euroa	9/2015	6/2015	3/2015	12/2014	9/2014	
Päällystys	249,9	252,4	252,9	262,1	277,6	
Infraprojektit	-6,8	-8,7	-5,4	-0,9	22,6	
Suomen talonrakentaminen	272,0	289,6	276,9	303,7	283,6	
Venäjän toiminnot	32,2	59,4	62,2	68,4	91,7	
Muut toiminnot	9,4	30,7	36,7	35,5	51,2	
Yhteensä	556,7	623,3	623,2	668,8	726,7	
Segmenteille kohdistamattomat erät	-70,6	-76,4	-68,8	-78,4	-98,8	
Konserni yhteensä ¹⁾	486,1	547,0	554,4	590,4	627,9	

¹⁾ Sisältää myytäviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kuuluvat varat ja velat

10) TUNNUSLUVUT

	9/2015	9/2014	12/2014
Oman pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	-2,3	-16,2	4,9
Sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	9,2	-2,3	13,5
Liikevoitto-%	1,4	2,5	1,8
Omavaraisuusaste, %	35,0	33,0	37,1
Gearing, %	41,7	53,7	51,8
Korollinen nettovelka, milj. euroa	154,4	233,5	213,6
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	6,8	30,1	30,0
Tilaukanta, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	1 268,5	1 910,9	1 456,1
- josta Suomen ulkopuolisen liiketoiminnan osuus, milj. euroa	247,3	655,6	439,3
Henkilöstö kauden lopussa, jatkuvat toiminnot	5 197	6 007	4 748
Tulos/osake laimentamaton, euroa	-0,48	0,81	0,40
Tulos/osake laimennettu, euroa	-0,48	0,81	0,40
Oma pääoma/osake, euroa	15,98	20,06	19,33
Osinko/osake, euroa			0,00
Osinko/tulos, %			0,0
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	269,2	276,1	220,9
Kurssi kauden lopussa, euroa	11,60	11,90	9,52
Vaihto kaudella (NASDAQ OMX Helsinki), 1 000 kpl	2 018	747	1 096
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	23 219 900	23 219 900	23 219 900
Omien osakkeiden lukumäärä	16 687	16 687	16 687
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	23 192 496	21 656 948	21 328 672
Laimennusvaikutuksella oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	23 210 443	21 857 822	21 328 672

¹⁾ Sisältää lopetettujen toimintojen vaikutuksen

11) LOPETETUT TOIMINNOT

2015

Vuonna 2015 yhtiö ei ole luokitellut toimintojaan lopetuksi toiminnoksi.

2014

Lemminkäinen tiedotti 14.5.2014 myyneensä Talotekniikkaliiketoimintansa myymällä Lemminkäinen Talotekniikka Oy:n koko osakekannan. Kauppa saatettiin päätökseen 13.6.2014 ja sen kokonaiskauppahinta on 55,4 miljoonaa euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 23,6 miljoonan euron myyntivoiton ennen veroja 2014 toiselle vuosineljännekselle. Lemminkäinen Talotekniikka Oy luokiteltiin myyntihetkellä lopetuksi toiminnoksi.

Vuonna 2014 lopetettujen toimintojen tulos ja luovutusvoiton vaikutus esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	1-9/2014	1-12/2014
Lopetettujen toimintojen tulos		
Tuotot	77,4	77,4
Kulut	77,8	77,8
Tulos ennen veroja	-0,4	-0,4
Verot	0,1	0,1
Tilikauden tulos	-0,4	-0,4
Voitto luovutuksista ennen veroja		
Verot	0,0	-0,1
Luovutusvoitto verojen jälkeen	23,6	23,5
Tulos lopetetuista toiminnoista		
	23,3	23,1
Lopetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirta	-3,9	-3,9
Investointien rahavirta	-0,1	-0,1
Rahoituksen rahavirta	4,3	4,3
Rahavirrat yhteensä	0,4	0,4
Myyntien vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan		
Rahana saatu vastike	56,7	55,4
Luovutetut varat ja velat	-28,3	-29,1
Muut kauppaan liittyvät erät	-4,8	-2,6
Luovutusvoitto	23,7	23,6

12) RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

B = Lainat ja saamiset

C = Myytävissä olevat rahoitusvarat

D = Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat

E = Suojauslaskennan alaiset johdannaiset

Milj. euroa	A	B	C	D	E	TASE-	KÄYPÄ
						ARVO	ARVO
30.9.2015							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävissä olevat rahoitusvarat			2,8			2,8	2,8
Muut pitkäaikaiset saamiset		0,5				0,5	0,3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		328,3				328,3	328,3
Johdannaissopimukset	0,9					0,9	0,9
Myytävissä olevat rahoitusvarat						0,0	0,0
Rahavarat		147,3				147,3	147,3

Rahoitusvarat yhteensä	0,9	476,2	2,8		480,0	479,8
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset rahoitusvelat				127,9	127,9	131,9
Muut pitkäaikaiset velat				0,1	0,1	0,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset rahoitusvelat				173,8	173,8	173,8
Ostovelat ja muut rahoitusvelat ¹⁾				303,4	303,4	303,4
Johdannaissopimukset	4,0				4,0	4,0
Rahoitusvelat yhteensä	4,0			605,2	609,2	613,2

Milj. euroa						TASE-	KÄYPÄ
	A	B	C	D	E	ARVO	ARVO
30.9.2014							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat			3,5			3,5	3,5
Muut pitkäaikaiset saamiset		1,6				1,6	1,6
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		418,6				418,6	418,6
Johdannaissopimukset	1,5					1,5	1,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat			93,9			93,9	93,9
Rahavarat		106,5				106,5	106,5
Rahoitusvarat yhteensä	1,5	526,7	97,4			625,6	625,5
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				142,2		142,2	144,5
Muut pitkäaikaiset velat				2,9		2,9	2,9
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				291,7		291,7	291,7
Ostovelat ja muut rahoitusvelat ¹⁾				377,8		377,8	377,8
Johdannaissopimukset	2,7					2,7	2,7
Rahoitusvelat yhteensä	2,7			814,6		817,3	819,6

¹⁾ Ostovelat ja muut rahoitusvelat eivät sisällä lakisääteisiä velvoitteita eivätkä saatuja ennakkomaksuja, koska näitä ei luokitella IFRS:n mukaisiksi rahoitusveloiksi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisestä on kerrottu tarkemmin Lemminkäisen vuosikertomuksessa 2014, konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista

Tasolle 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, joten niiden käyvät arvot ovat saatavilla toimivilta ja tehokailta markkinoilta.

Tasolle 2 kirjattujen instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilta saataviin tietoihin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmenetelmiin, mutta eivät ole suoraan noteerattu markkinoilla.

Tason 3 käyvät arvot eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan välittäjien antamiin noteerauksiin ja markkina-arvostusraportteihin.

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
30.9.2015			
Myytävässä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		2,8	2,8
Rahamarkkinasijoitukset			
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	0,9	0,0	0,9
Johdannaisvelat	1,3	2,7	4,0

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
30.9.2014			
Myytävässä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		3,5	3,5
Rahamarkkinasijoitukset	93,9		93,9
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	1,4	0,1	1,5
Johdannaisvelat	2,4	0,3	2,7

Tason 3 täsmäytyslaskelma

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset

B = Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	A	B
Alkusaldo 1.1.2015	-1,7	3,2
Lisäykset		
Vähennykset		-0,3
Voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	-1,0	
Käyvät arvot 30.9.2015	-2,7	2,8

13) VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET

Milj. euroa	9/2015	9/2014	12/2014
Pantatut talletukset			
Omasta puolesta	0,6		0,3
Takaukset			
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta	13,3	14,6	14,4
Työyhteenliittymien ja kiinteistöyhtiöiden puolesta	1,8	1,8	1,8
Muiden puolesta ¹⁾	34,0		
Yhteensä	49,0	16,4	16,2
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat			
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	8,9	10,4	9,4
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	19,7	26,7	21,2
Yli viiden vuoden kuluessa	9,2	1,2	12,1
Yhteensä	37,7	38,4	42,7
Investointien ostositoumukset	0,4	3,9	2,1
Johdannaissopimukset			
Valuuttatermiinit			
Nimellisarvo	91,0	132,7	77,2
Käypä arvo	0,6	0,0	5,7
Koronvaihtosopimukset			
Nimellisarvo	40,0	40,0	40,0
Käypä arvo	-1,0	-1,0	-1,0
Hyödykejohdannaiset			
Määrä, mt	41 143	42 800	11 000
Nimellisarvo	8,4	18,0	2,7
Käypä arvo	-2,7	-0,2	-1,8

¹⁾ Takaukset on annettu 1.9.2015 myydyin Ruotsin talonrakentamisliiketoiminnan puolesta (Rekab Entreprenad AB). Liiketoiminnat ostaneet tahot ovat antaneet vastasitoumuksen osalle näistä takauksista.

Johdannaisinstrumentin käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnan perusteella laskettu voitto tai tappio sopimuksen sulkemisesta.

14) EHDOLLISET VARAT JA VELAT

Helsingin käräjäoikeus antoi 28.11.2013 päätöksensä asfalttikartelliin liittyvistä vahingonkorvauksista. Päätöksen mukaisesti Lemminkäinen kirjasi kuluksi noin 66 miljoonaa euroa vuoden 2013 tulokseen. Tästä noin 60 miljoonaa euroa koostui Lemminkäiselle yksin määrättyistä vahingonkorvauksista, Lemminkäisen osuudesta sille ja muille asfalttialan

yrittäjille yhteisvastuullisesti määrättyistä korvauksista sekä korvauksiin liittyvistä koroista ja oikeudenkäyntikuluista. Tämän summan yhtiö maksoi tammikuussa 2014. Lemminkäinen on valittanut Helsingin hovioikeuteen kaikista niistä 35 kärjäoikeuden päätöksestä, joissa kantajien vaatimukset hyväksyttiin. Yhtiön näkemyksen mukaan päätöksiin liittyy muun muassa oikeuskysymyksiä, jotka kärjäoikeus on ratkaissut aiemmasta oikeuskäytännöstä poikkeavalla tavalla. Näitä ovat esimerkiksi vanhentumiseen ja arvonlisäveroon liittyvät kysymykset. Suullinen pääkäsittely hovioikeudessa alkoi 2.3.2015, ja se päättyi lokakuun 2015 alussa. Myös Suomen valtio ja 22 kuntaa ovat jättäneet valituksensa Helsingin hovioikeuteen. Kärjäoikeuden marraskuussa 2013 ratkaisemien kanteiden lisäksi käsittelyn alkamista odottaa 21 vahingonkorvaukskantetta Lemminkäistä ja muita asfalttialan yrityksiä vastaan. Näiden käsittelyn alkamista odottavien kanteiden pääomamäärä on yhteensä noin 26 miljoonaa euroa, joista yhtiö on tehnyt 13,3 miljoonan euron varauksen.

Yhtiöllä on lisäksi useita muita yksittäisiä liiketoimintaan liittyviä oikeudenkäyntejä, joiden lopputulos on epävarma. Yhtiö arvioi, ettei näillä oikeudenkäynneillä ei ole olennaista vaikutusta yhtiön taloudelliseen asemaan.